

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

תוכן עניינים

- א. עולת העוף כיצד היתה נעשית היה מולק את ראשה ממול עורפה ומבדיל וממצה דמה על קיר המזבח.....1
- ב. היסוד היה מהלך על פני כל הצפון ועל פני כל המערב אוכל בדרום אמה אחת ובמזרח אמה אחת.....2
- ג. המזבח היה שלשים ושתים על שלשים ושתים ... מן הצד ... נמצא פורח ... כנגד אמה יסוד ועל אמה סובב.....3
- ד. כיצד בונין את המזבח מביאין מלבן שהוא שלשים ושתים על שלשים ושתים וגובהו אמה ... ומביא סיד וקוניא וזפת וממחה ושופך ... וזהו קרן וכן לכל קרן וקרן 4
- ה. אבנים של קרנות חלולות היו.....6
- ו. אלו הן אשמות אשם גזילות אשם מעילות אשם שפחה הרופה אשם נזיר אשם מצורע אשם תלוי.....7
- ז. שחיטתו בצפון וקיבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע ונאכלין לפניו מן הקלעים לזכרי כהונה.....8
- ח. לכל מאכל ליום ולילה עד הצות.....10

דף נד.

א. עולת העוף כיצד היתה נעשית היה מולק את ראשה ממול עורפה ומבדיל וממצה דמה על קיר המזבח

עולת העוף¹ כיצד היתה נעשית, עולה לכבש ופנה לסובב ובא לו לקרן דרומית מזרחית והיה מולק שם את ראשה ממול ערפה ומבדיל, ואם לא הבדיל פסולה, וממצה דם הראש ודם הגוף על קיר המזבח למעלה מן החוט

¹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ו הלכה ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

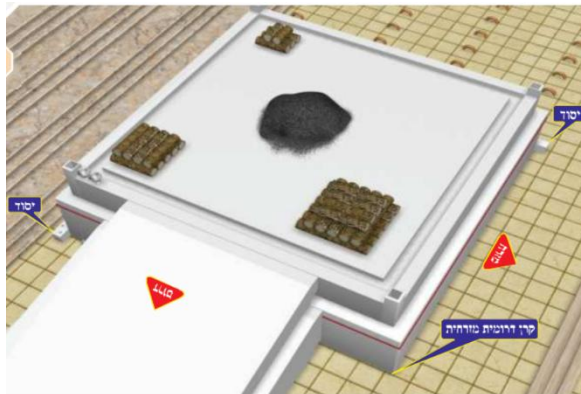
הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

שבאמצע המזבח², ואם מצה דם הראש ולא מצה דם הגוף פסולה, מצה דם הגוף ולא מצה דם הראש כשירה.

ב. היסוד היה מהלך על פני כל הצפון ועל פני כל המערב אוכל בדרום אמה אחת ובמזרח אמה אחת

כבר התבאר לעיל דף נג: שיסוד המזבח³ לא היה מקיף מארבע רוחותיו כמו הסובב, אלא היה היסוד משוך כנגד כל רוח צפון ומערבי, וקרן דרומית מזרחית לא היה לה יסוד⁴.

שהיסוד לא היה בולט רק בכל פני המערב ובכל פני הצפון, ויסוד שבמערב מתארך עוד אמה א' להלאה על פני הדרום, וכ"כ יסוד שבצפון מתארך עוד אמה א' להלאה על המזרח, נמצא רוב פני המזרח ורוב פני הדרום עם הזוית שביניהן, היה בלי יסוד, והרי עולה טעון סביב וטעון יסוד.

² בפ"ק דקנינים עולת העוף נעשית למעלה וכו' ואם שינה וכו' פסל. כס"מ שם.

³ רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ב הלכה י

⁴ הטעם בגמ' דלא היה בחלקו של טורף וא"כ למ"ד לא נתחלקה לשבטים לכאורה היה היסוד בכל מקום והנה לקמן פ"ז ה"ד פסק כמ"ד לא נתחלקה לשבטים וכאן פסק דלא היה לו יסוד בקרן מזרחית דרומית. וצ"ל כמש"כ התוס' ביומא י"ב א' ד"ה ירושלים וכו' דאפי' הכי גמירי שלא לעשות יסוד למזרחית דרומית כדכתיב הכל בכתב יעו"ש ולפי"ז א"צ כלל למש"כ התוס' בזבחים ס"א ב' ד"ה ארבע וכו' יעו"ש היטיב ולפי"ז י"ל כי גם במזבח שעשה משה לא היה לו יסוד בקרן מזרחית דרומית. ובוה י"ל נמי הא דפסק כרב ולא כלוי והא דכתב מרן בזה לכאורה אינו מספיק כיון דלוי תירץ שפיר דאתיא כוותיה אבל לפי מש"כ אפ"ל בפשיטות דעד כאן לא פליגי רק אליבא דמ"ד נתחלקה לשבטים והטעם שלא היה יסוד במזרחית דרומית לפי שלא היה בחלקו של טורף לכן ס"ל ללוי דדי בזה שלא יהיה קדושתו כקדושת טורף אבל בבנין לא נשתנה אבל לרבינו דס"ל דלא תלי מידי בחלוקת השבטים רק הכי גמירי להו ומטעם הכל בכתב א"כ הסברא נותנת דלא היה לה יסוד כלל ועיין בתרגום אונקלוס דתרגם בחלקיה יתבני מקדשא יעו"ש והיינו כלוי ולא כרב (ועיי"ש בזבחים בתוס' ד"ה שיתין וכו' שם ס"ב ב') ולפי מש"כ אתי שפיר והבן. ועיין ברע"ב פ"ג דמדות מ"א דבר תמוה שפסק כרב והביא התרגום שהוא כדעת לוי יעו"ש היטיב (שוב מצאתי בתוס' יום טוב פ"ה דזבחים מ"ד שתמה עליו בזה יעו"ש). הר המוריה שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

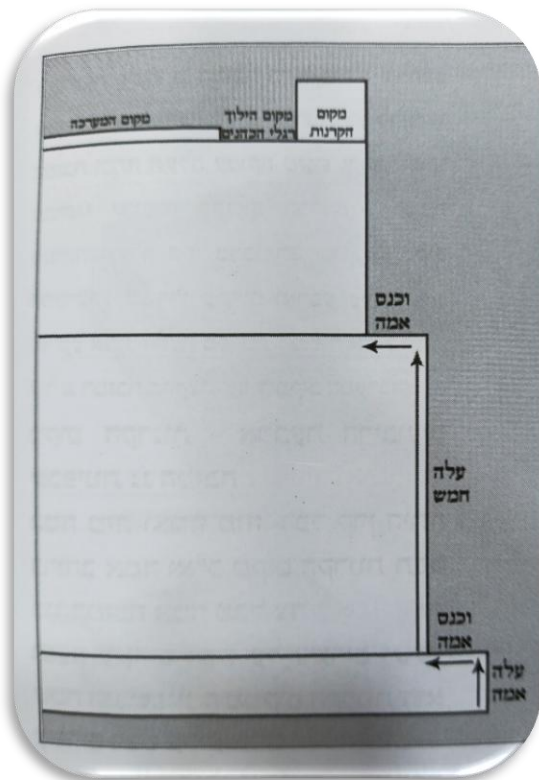

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

ג. המזבח היה שלשים ושתים על שלשים ושתים ... מן הצד ... נמצא פורח ... כנגד אמה יסוד ועל אמה טובב

מזבח שעשה⁵ משה ושעשה שלמה ושעשו בני הגולה ושעתידי להעשות כולן עשר אמות גובה כל אחד מהן, וזה הכתוב בתורה ושלש אמות קומתו מקום המערכה בלבד, ומזבח שעשו בני הגולה וכן העתידי להבנות מדת ארכו ורחבו ל"ב אמות על ל"ב אמות בחלקו התחתון שהוא היסוד.

וכך היתה מדרתו וצורתו, עלה ה' טפחים וכנס חמשה טפחים זהו יסוד, נמצא רוחב שלשים אמה ושני טפחים על רוחב שלשים אמה ושני טפחים,

עלה שלשים טפחים וכנס חמשה טפחים זהו טובב. עלה י"ח טפחים זהו מקום המערכה. נמצא רוחבו שמונה ועשרים אמה וארבעה טפחים על כ"ח אמה וד' טפחים. עלה י"ח טפחים וכנס לקרן זוית של הי"ח בנין חלול מרובע לכל ארבע קרנות. ומקום הקרנות אמה מזה ואמה מזה סביב, וכן מקום רגלי הכהנים אמה סביב נמצא מקום המערכה רוחבו עשרים וארבע אמות וארבעה טפחים על עשרים וארבע אמות וארבעה טפחים.

גובה כל קרן וקרן חמשה טפחים, ורובע כל קרן אמה על אמה, וארבע הקרנות חלולות היו מתוכן, וגובה מקום המערכה י"ח טפחים, נמצא חצי גובה המזבח כ"ט טפחים מסוף הסובב ולמטה.

⁵ רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ב הלכה ה ז ח

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

ד. כיצד בונין את המזבח מביאין מלבן שהוא שלשים ושתיים על שלשים ושתיים וגובהו אמה ... ומביא סיד וקוניא וזפת וממחה ושופך ... וזהו קרן וכן לכל קרן וקרן

כבר התבאר לעיל דף נא: שכך מעשה המזבח⁶. מביא דפוס – תבנית מרובע עשוי מד' קרשים, שיהיה אורך ורוחב הדפוס ל"ב על ל"ב אמה⁷, וגובה דפנות הדפוס ה' טפחים⁸. ומעמיד הדפוס במקום שרוצה לבנות המזבח.

ומביא עוד ב' קורות, שאורך כל קורה ל"א אמה וטפת, ורחבן ועביין ה' ה' טפחים, ומחבר אלו ב' הקורות יחד בפינה, כמינ ר', ומניחן כך בתוך הדפוס הראשון בזוית מזרחית דרומית, כדי שכשישפוך אח"כ סיד הממוחה לתוך הדפוס, יעכבו ב' הקורות הללו שלא יבא הסיד הממוחה במקומן. וזה כדי שלא יהא במקום הקורות יסוד כזה.

ואח"כ מניח תוך הדפוס הנ"ל אבנים גדולות וקטנות שלימות וחלקות⁹, בלי שום פגימה בהן כהגירת צפורן. ואח"כ ממחה יחד סיד, וזפת, וקוניא – עופרת מהותך. ומערביין ג' מינין אלו יחד יפה

⁶ כל זה מתפארת ישראל יכין מסכת מידות פרק ג משנה א ועיין רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ב הלכה ז
⁷ של ו' טפחים
⁸ רק אמות של גובה היסוד וגובה הקרנות, וכניסת היסוד וכניסת הסוכב, כל אלה לא היו רק אמות של ה' ה' טפחים
⁹ כך כתב הרמב"ם בפ"ב הט"ז מבחירה וש"ם זבחים דנ"ד א'. אבל תוס' חולין (די"ח) כתבו שלא לקח רק אבנים קטנות וחלקות

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
 להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

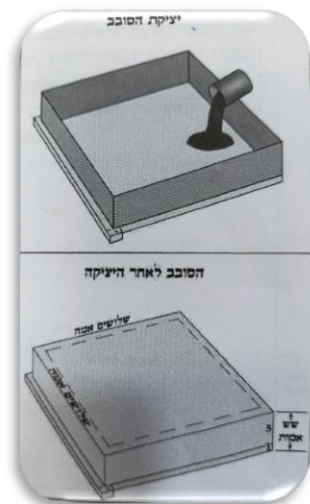
מסנת זבחים

יפה¹⁰, ושופכן על האבנים שבתוך הדפוס, עד שיתמלא הדפוס. וכשנתיבשו היטב, מסיר הדפוס עם הקורות הנ"ל שהניח בסזוית. ונמצא שנשאר בנוי כולו מקשה א' שארכו בצפון ובמערב ל"ב ל"ב אמה, ואורך מזרח ודרום רק ל' אמה וב' טפחים ל' אמה וב' טפחים, וגובה כל הבניין ה' טפחים. כזה.

אח"כ חוזר ומעמיד על בניין התחתון הזה דפוס שני, שארכו ורחבו ל' אמה וב' טפחים, וגובהו ה' אמות¹¹, ומעמידו באופן

שיהיה בניין התחתון הנ"ל בולט ברחבו בכל צד מערב וצפון ה' טפחים בכל רוח. וזאת הבליטה נקרא יסוד. וממלא גם דפוס זה באבנים, סיד, זפת, וקוניא כמעשה היסוד. וכשנתיבש, מסיר גם זה הדפוס ונמצא בנו על בניין התחתון הנ"ל שוב מקשה א', שארכו ורחבו ל' אמה וב' טפחים על ל' אמה וב' טפחים.

¹⁰ ובלתי ספק, היו יודעין להפליא במלאכתן באופן שנשכח מדורינו האחרון, איך יתערבו ג' מינין אלו יחד להתקשות יחד כאבן. והרי כשיושם עופרת מהותך לתוך סיד וזפת הלחים, מיד יתקשה העופרת ויקפה לבד לגולם א', ולא יתערב עם המימיים הלחים. ותו איך לא חששו שכשיניחו אח"כ אש על המזבח, יותכו חלקי העופרת והזפת, ויתהווה המזבח פגום. אולם סוד ה' ליריאו ובריתו להודיעם איך יערבו ג' מינין הנ"ל באופן שלא יהיו שם חששות שאמרנו. ואפשר נמי שהיה בנס שלא יותך העופרת המעורב. והרי בל"ז כ' בשלמי גבורים (פכ"ז) שהיה נס גדול במזבח החיצון יותר במזבח הזהב, דעל מזבח החיצון היו ג' מערכות גדולות ועצומות, ואש תמיד תוקד עליו, והכהנים גורפין עליהן במגרפות וצנורות יומם ולילה, ואיך לא יפגמו האבנים עי"ז ויפסלו. אלא שהיה בנס, ה"נ שלא יותך העופרת נס היה. ומה"ט לא חשיב להו בכלל ניסי דבראי שנעשו בביהמ"ק (כיומא דכ"א א'). מדהו ניסי דקביעי תמיד, וכדמשני התם על קו' אחריתא יע"ש.

¹¹ וכל האמות של דפוס זה בת ו' טפחים

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

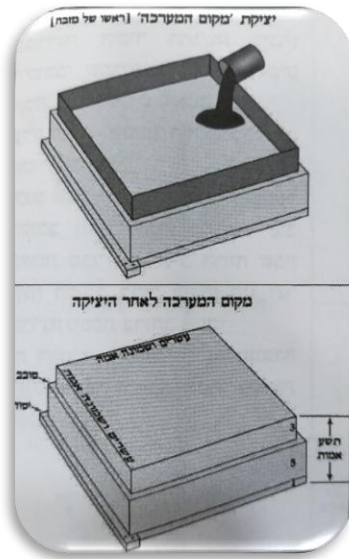
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלנתא למשיחא בדרף היומי

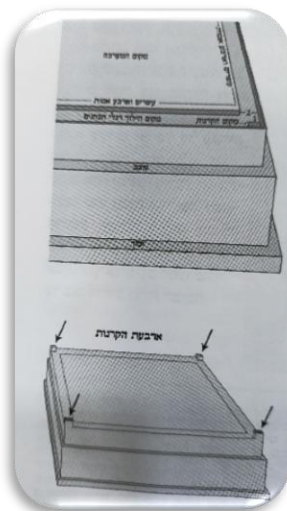
מסנת זבחים

אח"כ חוזר ומביא דפוס שלישי שארכו ורחבו כ"ח אמה וד' טפחים בכל צד, וגבהו ג' אמות¹², ומעמיד הדפוס הזה על הבניין האמצעי הנ"ל, באופן שיהיה הבניין האמצעי הנ"ל שוב בולט מתחת הדפוס הג', ה' טפחים ברוחב סביב הדפוס לכל רוח, וזאת הבליטה נקראת סובב לפי שהוא סובב ומקיף המזבח מד' רוחות. משא"כ יסוד. וממלא גם דפוס זה באבנים וכו' כמעשה היסוד וסובב. וכשנתיבש מסיר הדפוס, ונמצא שוב בנוי על ידו מקשה א' באורך ורוחב כ"ח אמה וד' טפחים בכל צד. והמזבח עולה ג' אמות והבניין העליון הזה נקרא מזבח.

דף נד:

ה. אבנים של קרנות חלולות היו

אח"כ מביא ד' דפוסין, שארכו ורחבו ו' טפחים על ו' טפחים, וגבהו ה' טפחים. ומעמיד בכל זווית מזבח בקצת רחוק מהזווית דפוס א' מהד' דפוסין, ומעמיד באמצע כל דפוס קורה קטנה מרובעת, אשר גבהה ה' טפחים, ומשים תוך כל דפוס מד' דפוסין הנ"ל, סביב להעין המרובה שעומד באמצע כל אחד מהן, אבנים וסיד וכו' כמעשה גוף המזבח. וכשנתיבשו, מסיר גם אלו הדפוסים, ונמצא שיהיה על גגו של מזבח, בכל זווית בולט מרובע של ו' עלו' טפחים וגבהו ה' טפחים והוא חלול באמצע. ואותן ד' הבליטות שבד' זווית המזבח על גגו, נקראים קרנות המזבח. נמצא שגבהו של כל המזבח עם גובה הקרנות, י' אמות.

¹² וכל האמות של דפוס זה ג"כ היו בת ו' טפחים

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

וחוזר ובונה בצד דרום של מזבח כמין גשר משופע, אטום מתחתיו מאבנים וסיד וכו' כמעשה המזבח, ואורך הגשר ההוא ל"ב אמה ורחבו ט"ז אמה. ובונהו באמצע צד דרום של גגו של המזבח. כדי שיהיה המזבח בולט למזרח ולמערב של הגשר ח' אמות לכל רוח, וזאת הגשר נקראת כבש.

ו. אלו הן אשמות אשם גזילות אשם מעילות אשם שפחה חרופה אשם נזיר אשם מצורע אשם תלוי

אלו הן האשמות:

אשם גזילות – קרבן שחייב להביא מי שכפר בתביעת ממון של חברו ונשבע על כך לשקר.

אדם שחייב לחברו ממון והכחיש ונשבע לשקר, ולאחר מכן הודה על כך, לאחר שמשלם לחברו את הקרן בתוספת חומש, הריהו חייב להביא קרבן אשם, אייל בן שנתיים ששוויו שני סלעים.

אשם מעילות – קרבן שחייב להביא מי שמעל בקדשים.

אדם שנהנה בשגגה מקדשי ה', בין מקדשי מזבח בין מקדשי בדק הבית, מלבד מה שחייב לשלם להקדש את ערך ההנאה בתוספת חומש, הריהו חייב להביא קרבן אשם, אייל בן שנתיים ששוויו שני סלעים.

אשם מצורע

אחר שנרפא המצורע מצרעתו ונטהר, הריהו חייב להביא ביום השמיני לטהרתו, מלבד כבשה לחטאת וכבש לעולה – אם הוא עשיר, או עוף לחטאת ועוף לעולה – אם הוא עני, גם קרבן אשם, כבש זכר בן שנה, בו שווים העשיר והעני.

אשם נזיר

נזיר שנטמא בתוך ימי נזירותו באחת מטומאות המת שהוא מגלח עליהן וסותר את ימי הנזירות הראשונים שכבר מנה, לאחר שטהר מטומאתו ביום השביעי וגילח את שערו והעריב שמשו, הריהו מביא למחרתו, ביום השמיני, מלבד שתי תורים או שני בני יונה, אחד לחטאת ואחד לעולה, אף קרבן אשם, כבש זכר בן שנה.

אשם שפחה חרופה – קרבן שחייב להביא מי שבא על שפחה חרופה.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

הבא על שפחה חרופה – אשה שחציה שפחה כנענית וחציה בת חורין המאורסת לעבד עברי – חייב להביא קרבן אשם, אייל בן שנתיים ששוויו שני סלעים.

אשם תלוי – קרבן שחייב להביא מי שעבר בשוגג ספק עבירה, אשר אם עוברים עליה בוודאות חייבים להביא קרבן חטאת.

לדוגמא: מי שהיו לפניו שתי חתיכות בשר, אחת שומן ואחת חלב, ואכל בשוגג אחת מהן ואינו יודע איזו מהן אכל, הרי זה חייב להביא קרבן אשם תלוי; ואם יתברר לו לאחר מכן, כי הבשר שאכל, היה חלב, עליו להביא קרבן חטאת, ככל שאר השוגגים.

דוגמא נוספת: מי שעשה מלאכה ואינו יודע אם בשבת עשאה או ביום חול עשאה, או עשה מעשה ואינו יודע אם מלאכה היא או לא, אך ברור לו כי אם איסור עשה – שוגג היה, הרי זה מתחייב באשם תלוי; ואם יתברר ספקו לאחר הקרבת אשמו, ויודע לו כי עבר על איסור שבת בשגגה בוודאי – חייב חטאת.

קרבן זה נקרא "אשם תלוי", מפני שהוא מכפר על הספק, ותולה לו (שמגן עליו מיסורים של עונשי שמים) עד שיודע לו בוודאי שחטא בשגגה ויביא חטאתו.

ז. שחיטתו בצפון וקיבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון

שתי מתנות שהן ארבע ונאכלין לפנים מן הקלעים לזכרי

כהונה

מצות עשה¹³ לעשות כל האשמות כמצותן האמורה בתורה, וכיצד מעשה האשמות בין אשם ודאי בין אשם תלוי, שוחט וזורק הדם בצפון שנאמר בעולה (ויקרא א פסוק יא) וְשָחַט אֹתוֹ עַל יָרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לְפָנֵי ה' וְכָבַד הַתְּבַאֵר לְעֵיל דָּף כּו. שקדשי קדשים¹⁴ אין שוחטין אותן ואין מקבלין את דמן אלא בצפון ובאשם הוא אומר (שם ז פסוק ב) בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחָטוּ אֶת

¹³ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ט הלכה א

¹⁴ רמב"ם שם הלכה ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

העלה ישחטו את האשם, ומקום שחיטה הוא מקום הקבלה¹⁵. כמבואר לעיל
דרף מח: מט: ולכתחלה צריך גם השוחט לעמוד בצפון¹⁶.

וזורק הדם שתי מתנות שהן ארבע. ומפשיט¹⁷ ומוציא האימורין ומולחן
וזורקן על גב האשים, ואם רצה להוליכן בכלי מוליך ושאר בשרם נאכל
לזכרי כהונה בעזרה כחטאת¹⁸.

שלמי צבור¹⁹ הוקשו לחטאת שנאמר (ויקרא כג פסוק יט) ועשיתם שעיר
עזים אחד לחטאת ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים, לפיכך הן קדשי
קדשים כחטאת ונשחטין במקום שחיטתה.

וכיצד²⁰ מעשה שלמי צבור, שוחט וזורק הדם כמו שמבואר בעולה ובאשם,
ומפשיט ומוציא האימורים ומולחן ומקטירן, והשאר נאכל לזכרי כהונה
בעזרה כחטאת וכאשם מפני שהן קדשי קדשים.

¹⁵ כתב מרן וז"ל ברפ"ה קבלה בצפון מנ"ל דכתיב ולקח הכהן מדם החטאת כלומר וילפי שאר קדשי הקדשים
מחטאת (ועיין תו"כ ויקרא דבורא דחטאת פ"י יעו"ש) עכ"ל והנה באשם איתא התם מ"ט א' אשכחן שחיטה
קבלה מנ"ל ואת דמו יזרוק קיבול דמו נמי בצפון מקבל עצמו מנ"ל דמו ואת דמו לעכב מנ"ל קרא אחרינא
כתיב ושחט את הכבש עכ"ל והקשו התוס' וז"ל למקבל לא ידעינן עכובא עכ"ל והא דלא הקשו אקבלה משום
דכתיב התם במצורע ולקח הכהן מדם האשם שזה אתי לרבות הקבלה שיהיה בצפון וכמו דאמרינן בחטאת
וממילא מיושב קושיית התוס' וע"ד שכתבו שם מ"ח ב' בדר"ה קבלה נמי וכו' דכיון דאשכחנא למצוה מקבל
כקבלה ה"ה לעכב יעו"ש. והנה מזה מבואר כי אשם לא ילפינן מחטאת רק כו כתוב בפ"ע ובעולה איתא שם
מ"ח ב' אשכחן שחיטה בעולה למצוה קבלה נמי למצוה אשכחן וכתב רש"י כדאמרן אבל מקבל בצפון עכ"ל
כוונתו דאותו דכתיב גבי עולה דאתי למעוטי דאין שוחט בצפון וכדר' אחיא שם מבואר מזה דמקבל יש לו
להיות בצפון וכ"ש קבלה עצמה ועי"ש בתוס' ד"ה קבלה וכו' ובצא קדשים שסיהיה איך שיהיה גם בעולה
ילפינן דבעי קבלה בצפון. ולא ידעתי מי דחקו למרן לומר שכל הקדשים יליף מחטאת. ואומר אחרי בקשת
המחילה ואחרי נשיקת עפר כפות רגליו כי כד ניים ושכיב רב אמר לה להדא מילתא.

¹⁶ ערוך השולחן העתיד הלכות פסולי המוקדשין סימן קכג סעיף יז

¹⁷ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ט הלכה א

¹⁸ אם נאכלין מעומד כיון דאין ישיבה בעזרה עיין במ"ש התוס' פ"ג דיומא (דרף כ"ה) ד"ה אין. ועיין בפ"ב
דזבחים (דרף מ"ז) ד"ה ומה ישב שאוכל כגון כמורם בקדשים וככור. אלמא דס"ל דקדשי קדשים שנאכלין
בעזרה אינן נאכלין מיושב ודוק. כתבו התוס' בפ"ב דשבועות (דרף י"ז) דקדשי קדשים שנאכלין בעזרה בעינן
שיראה פתח העזרה בשעת אכילה ולא ראיתי לרבינו שהזכיר דין זה. מל"מ שם י ג וכן במעשה רקח שם

¹⁹ רמב"ם שם פרק ה הלכה ג

²⁰ רמב"ם שם פרק ט הלכה ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

ואם נאכלו בהיכל²¹ נאכלו שנאמר (במדבר יח פסוק ט י) פֶּל קָרְבָּנִם לְכָל מִנְחָתָם וְלְכָל חֲטָאתָם וְלְכָל אֲשָׁמָם וְגו'. בְּקֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים תֹּאכְלֶנּוּ כָּל זָכָר יֹאכַל אֹתוֹ קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָּךְ, וְכֵן שְׁלָמֵי צִבּוֹר הָרִי הֵן כַּחֲטָאת וְכַאֲשֶׁם.

ח. לַכֹּל מֵאֵכֶל לַיּוֹם וְלַלַּיְלָה עַד חֲצוֹת

חטאת אשם²² ושלמי ציבור הכל נאכל ליום ולילה שנאמר (ויקרא ז פסוק טו) בַּיּוֹם קָרְבָּנֹו יֹאכַל. כל הקרבנות במשמע חוץ מן השלמים שפירש בהן הכתוב ובכור ומעשר הדומים להם. וכבר התבאר לעיל דף נג: שבשרה נאכל לזכרי כהונה בעזרה ליום ולילה, ודין תורה²³ שהן נאכלין עד שיעלה עמוד השחר, וכדי להרחיק מן העבירה²⁴ אמרו חכמים שאין נאכלין אלא עד חצות הלילה.

ומותר לאכול²⁵ את הקדשים בכל מאכל, ולשנות באכילתן ולאוכלם עליונים שלוקים ומבושלים²⁶, ולתת לתוכן תבלין של חולין, והעצמות הנשארות מותרות ועושה אדם מהם כל כלים שירצה.

²¹ רמב"ם שם פרק י הלכה ג

²² רמב"ם שם פרק י הלכה ז

²³ רמב"ם שם פרק י הלכה ח

²⁴ וכדי להרחיק וכו'. ברכות ב' א' ועיין לעיל פ"ד ה"ב שם כתב וכדי להרחיק מן הפשיעה יעו"ש והטעם קל ופשוט דהכא חיישינן שמא יאכל לאחר זמנו וא"כ יאכלו נותר משא"כ התם לא חיישינן להכי ורק חיישינן שמא יתעצלו מלהקריב ויבא לידי נותר וא"כ אין זה עבירה שלא יכשלו בשום עבירה רק שימנעו מלהקריב וזה נקרא פשיעה (עיין ברכות כ"ח א' ועיין חגיגה ז' ב' יעו"ש היטיב שם מבואר דמאן דמקיים מצוה ומאחר הזמן היותר טוב נקרא פשיעה וכ"ש שאם לא יקריבו כלל) אולם בפ"י משניות לרבינו בריש ברכות איתא הטעם שמא יקריבו אחר שיעלה עמוד השחר יעו"ש היטיב ויש לעיין בזה. הר המוריה שם.

²⁵ רמב"ם שם הלכה י

²⁶ עיין לעיל ספ"ט מהל' בכורים שכתב רבינו ז"ל דאין הכהנים אוכלים המתנות אלא צלי בחרדל וכבר עמדו התוס' על זה בפרק הזרוע (דף קל"ב) יעו"ש. מל"מ ועיין הר המוריה בכל מאכל וכו'. ויליף לה שם מדכתיב למשחה לגדולה יעו"ש היטיב והא דיליף לה בחולין קל"ב ב' מלמשה דאין נאכלים אלא צלי ובהרדל היינו כמש"כ התוס' שם דאם הוא שוה לו צלי שלוק ומבושל יאכל צלי אבל אם חביב עליו מבושל או שלוק יעשה כמו שחביב עליו יעו"ש ועיין בטור ושו"ע יו"ד ס' ס"א סעיף י"ב. ולולי דמסתפינא אמינא דהש"ס דחולין כוונתו שלא יאכל חי והא דנקט צלי בחרדל נקט דבר ההוה שכן היה דרכם וה"ה שלוק ומבושל וע"ע ספרי קרח פיסקא קי"ז שם לא נאמר רק למשחה לגדולה ולא סיים שם צלי בחרדל יעו"ש אלמא דלאו דוקא הוא רק כל שהוא דרך גדולה וצ"ע בזה.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

